

Inför husbygge på Tegnaby-Tofta 3:5

Schaktningsövervakning 2021

Tofta 3:5 (L1954:7520), Tegnaby socken, Växjö kommun, Kronobergs län, Småland

Cecilia Ring

Arkeologisk rapport 2021:31

MUSEIARKEOLOGI SYDOST
– en del av Kalmar läns museum

Inför husbygge på Tegnaby-Tofta 3:5

Schaktningsövervakning 2021

Tofta 3:5 (L1954:7520), Tegnaby socken, Växjö kommun, Kronobergs län, Småland

Författare
Copyright
Redaktion
Kartor

Cecilia Ring
Kalmar läns museum 2021
Helena Victor, Stefan Siverud
Publicerade i enlighet med tillstånd
507-98-2848 från Lantmäteriverket
Kalmar läns museum
1400-352X

Förlag
ISSN

Abstract

Keywords: archaeological preliminary investigation, fossil fields

Museum archaeology southeast has carried out an excavation monitoring for a minor construction work at Tofta, Tegnaby parish southeast of Växjö, Småland. The area was within a registered antiquity in the form of fossil fields, L1954:7520. During the excavation monitoring, it was found

that there earlier had been a removal of soil in the area, and no remains were left. As no archaeological constructions or finds were found, no further antiquarian measures are proposed due to the exploitation.

Innehåll

Sammanfattning	7
Inledning	8
Topografi och fornlämningsmiljö	9
Genomförande	12
Resultat	13
Tolkning och åtgärdsförslag	15
Referenser	16
Tekniska och administrativa uppgifter	17
Bilagor	18

Karta över Kronobergs län med platsen markerad.

Sammanfattning

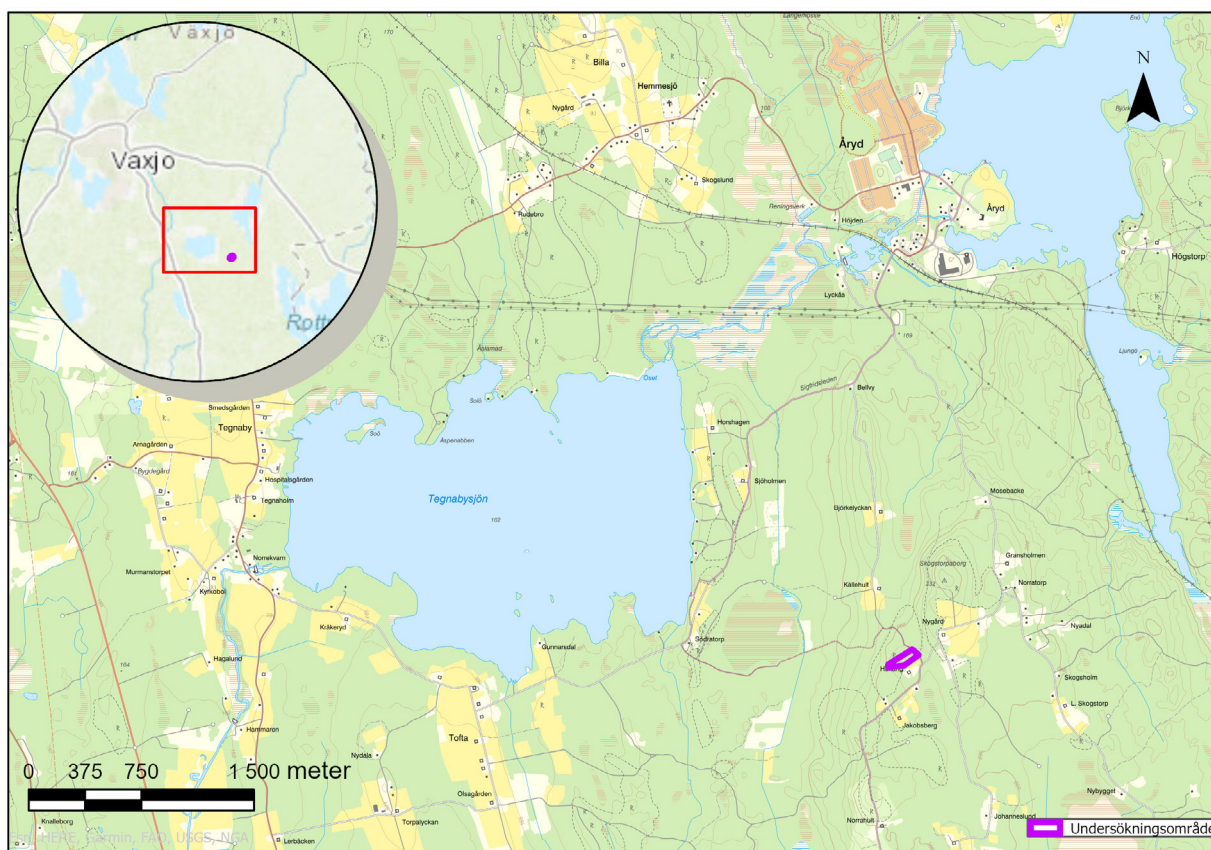
Museiarkeologi sydost har genomfört en schaktningsövervakning inför anläggandet av ett bostadshus, infiltration och tillfartsväg i Tofta, Tegnaby socken och Växjö kommun. Ytan låg inom en registrerad fornlämning i form av fossil åker, L1954:7520. Vid schaktningsövervakningen visa-

de det sig att ytan var schaktad sedan tidigare och inga eventuella lämningar fanns kvar. Då inga anläggningar eller fynd påträffades föreslås inga ytterligare antikvariska åtgärder inför exploateringen.

Inledning

I samband med planerna på att uppföra ett bostadshus med tillhörande infiltration och infartsväg i Tegnaby-Tofta 3:5 har Museiarkeologi sydost/Kalmar läns museum, efter beslut från Länsstyrelsen i Kronobergs län, genomfört en ar-

keologisk schaktningsövervakning. Den berörda ytan låg i kanten av fossil åkermark, fornlämning L1954:7520. Schaktningsövervakningen genomfördes den 3 juni 2021. Fältarbete samt sammanställande av rapport har utförts av Cecilia Ring.

Figur 1. Undersökningsområdets placering i Kronobergs län.

Topografi och fornlämningsmiljö

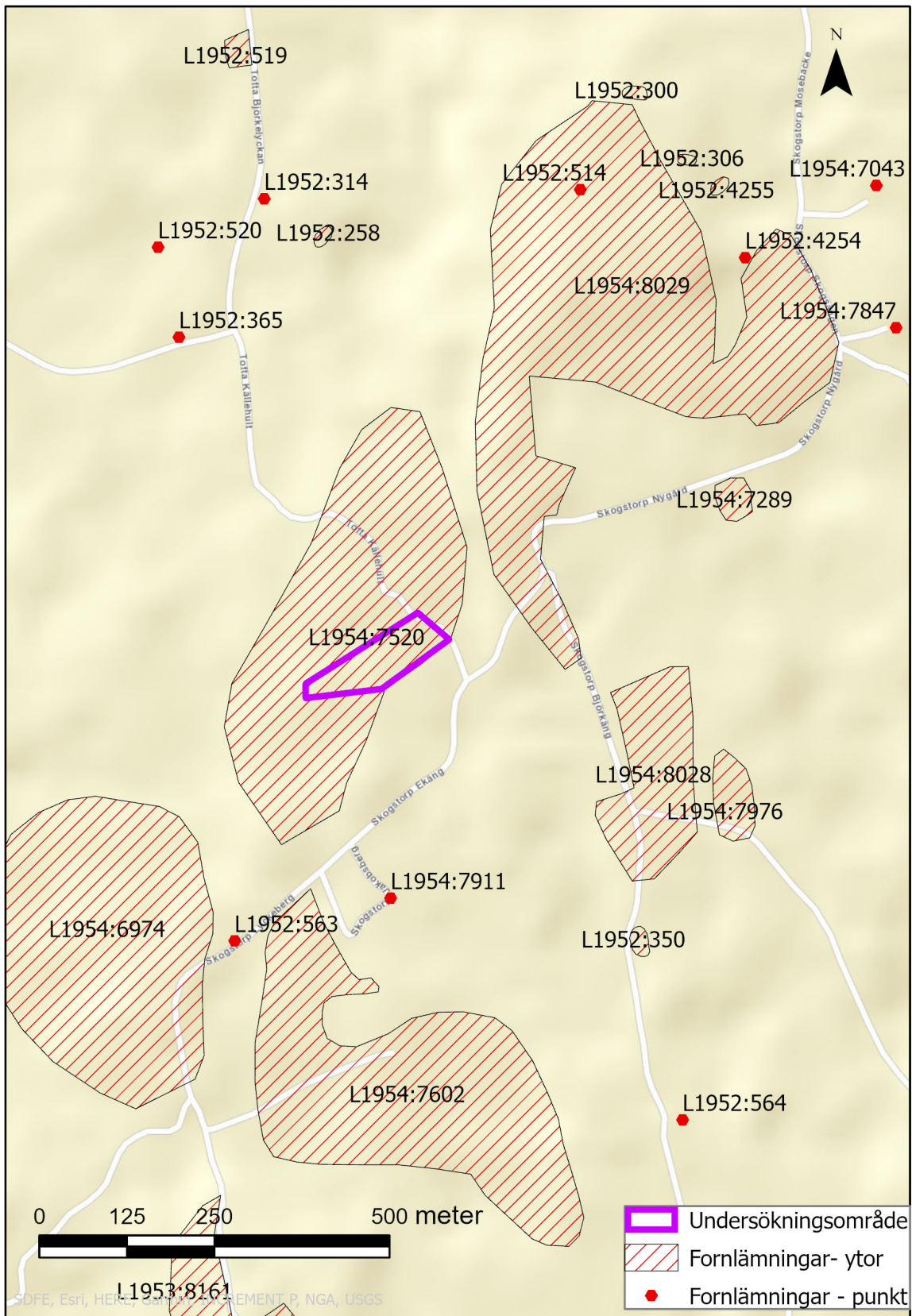
Undersökningsområdet är beläget i skog i flack moränmark. Den planerade exploateringen låg helt inom fornlämning L1954:7520, som utgörs av fossil åkermark. Fornlämningen utgörs av ett ca 600 x 350 meter stort område. Inom denna yta finns ca 150 röjningsrösen som är ungefär 4–6 meter i diameter och 0,2–0,4 meter höga, stenmaterialet i rösena består av 0,2–0,4 meter stora stenar. Norr, öster och söder om fornlämnings-

område L1954:7520 finns ytterligare områden med fossil åker registrerade. Cirka 300 meter söder om exploateringsområdet är fyndplatsen för ett retuscherat flintspån (L1954:7911). I övrigt finns många lämningar från historisk tid i form av skogsbrukslämningar kolningsanläggningar och husgrunder (tex, L1952:402, L1952:365, L1952:564) i omgivningen runt om den planerade tomten.

Lämnings-nummer	Typ
L1952:258	Område med skogsbrukslämningar
L1952:300	Område med skogsbrukslämningar
L1952:306	Område med skogsbrukslämningar
L1952:314	Kolningsanläggning
L1952:350	Område med skogsbrukslämningar
L1952:365	Husgrund, historisk tid
L1952:514	Kolningsanläggning
L1952:520	Brunn/kallkälla
L1952:563	Lägenhetsbebyggelse
L1952:564	Kolningsanläggning
L1952:4066	Område med skogsbrukslämningar
L1952:4215	Område med skogsbrukslämningar
L1952:4254	Kolningsanläggning
L1952:4255	Område med skogsbrukslämningar
L1952:4275	Kolningsanläggning

Tabell 1. Fornlämningar i närområdet

Lämnings-nummer	Typ
L1952:4303	Område med skogsbrukslämningar
L1952:4329	Kolningsanläggning
L1952:4422	Område med skogsbrukslämningar
L1952:519	Lägenhetsbebyggelse
L1953:8161	Område med fossil åkermark
L1954:6974	Fossil åker
L1954:7043	Fyndplats
L1954:7289	Bytomt/gårdstomt
L1954:7520	Fossil åker
L1954:7602	Fossil åker
L1954:7847	Fyndplats
L1954:7911	Fyndplats
L1954:7976	Fossil åker
L1954:8028	Fossil åker
L1954:8029	Fossil åker

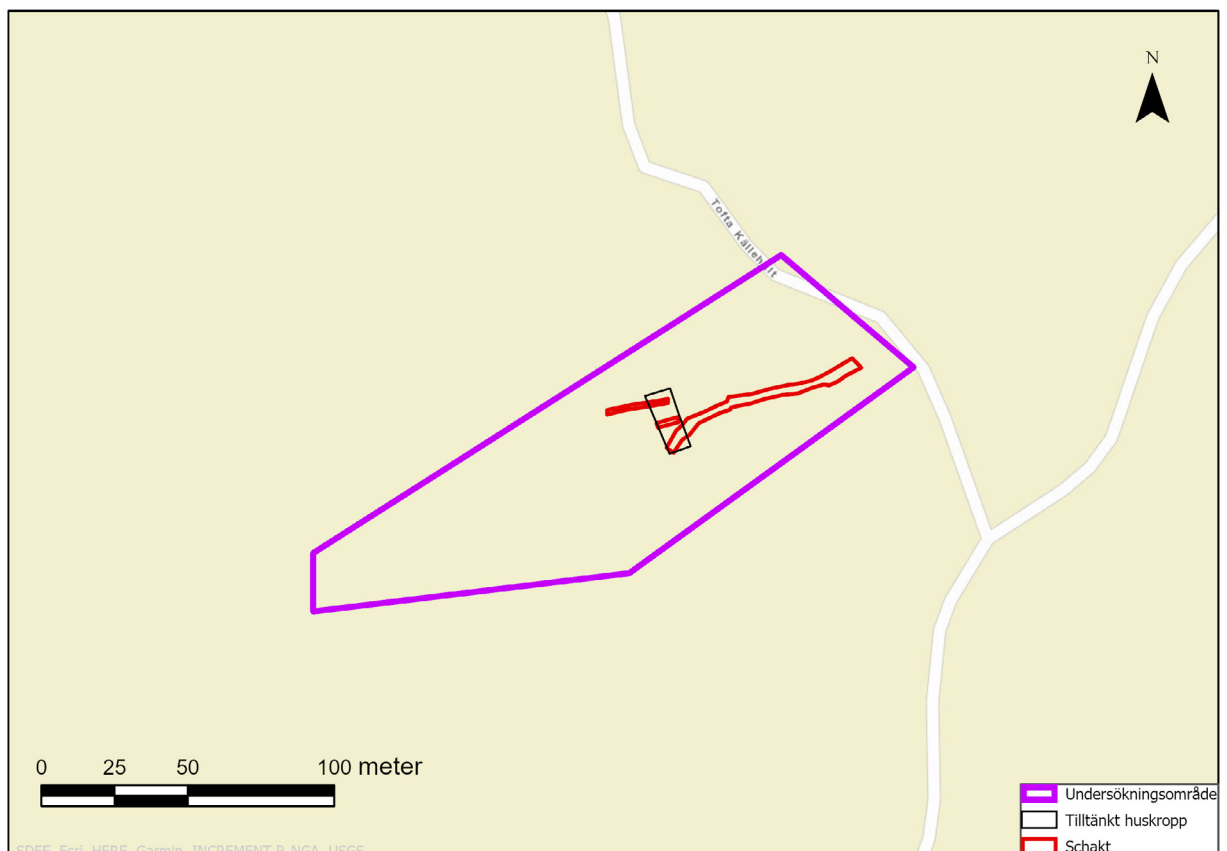

Figur 2. Plan över fornlämningar i närområdet.

Genomförande

Projektet inleddes med att en arkeolog besökte platsen den 9 april och diskuterade de tilltänkta ingreppen och placeringen för de olika delarna, huset, vägen och infiltrationen med exploatören. Syftet med det inledande besöket var att på bästa sätt undvika att synliga lämningar skulle beröras av exploateringen. Då inga synliga lämningar fanns inom exploateringsområdet gjordes ingen initial inmätning.

Schaktningsövervakningen genomfördes den 3 juni och då grävdes tre schakt med maskin försedd med planskopa. Två kortare grävdes schakt för huset och infiltrationen och ett schakt, som gjordes längre, grävdes från den tilltänkta huskroppen längs hela den planerade infartsvägen. En översiktlig metaldetektering gjordes både av schaktade ytor och ytor som ej schaktades men som ingick i förundersökningsområdet. Schakten mättes in med GPS.

Figur 3. Plan över de schaktade ytorna inom undersökningsområdet som anpassades till de ingrepp som skulle ske.

Resultat

Tanken var från början att ett par röjningsrösen skulle undersökas. Väl på plats visade det sig inte finnas några odlingsrösen inom den planerade exploateringsytan och därför kom inga röjningsrösen att undersökas. Tre schakt grävdes, ett för tillfartsvägen och två inom ytan för huset och infiltration. Dessa utgjorde tillsammans ca 220 kvadratmeter. I de tre schakten återfanns varken kulturlager eller anläggningar. Enligt uppgift från markägaren så hade man under 1970-talet sålt och forslat bort all matjord inom den yta som nu skulle exploateras. Matjorden hade sålts till olika

byggprojekt i Växjö. Detta blev också tydligt vid schaktningen. Under torven var ett mycket tunt matjordslager, mellan 0,0–0,15 cm tjockt

På 1950-talets ekonomiska karta så ser man att större delen av området utgjordes av åkermark. På kartan från 1980 så har större delen av åkermarken försvunnit och ersatts av skog.

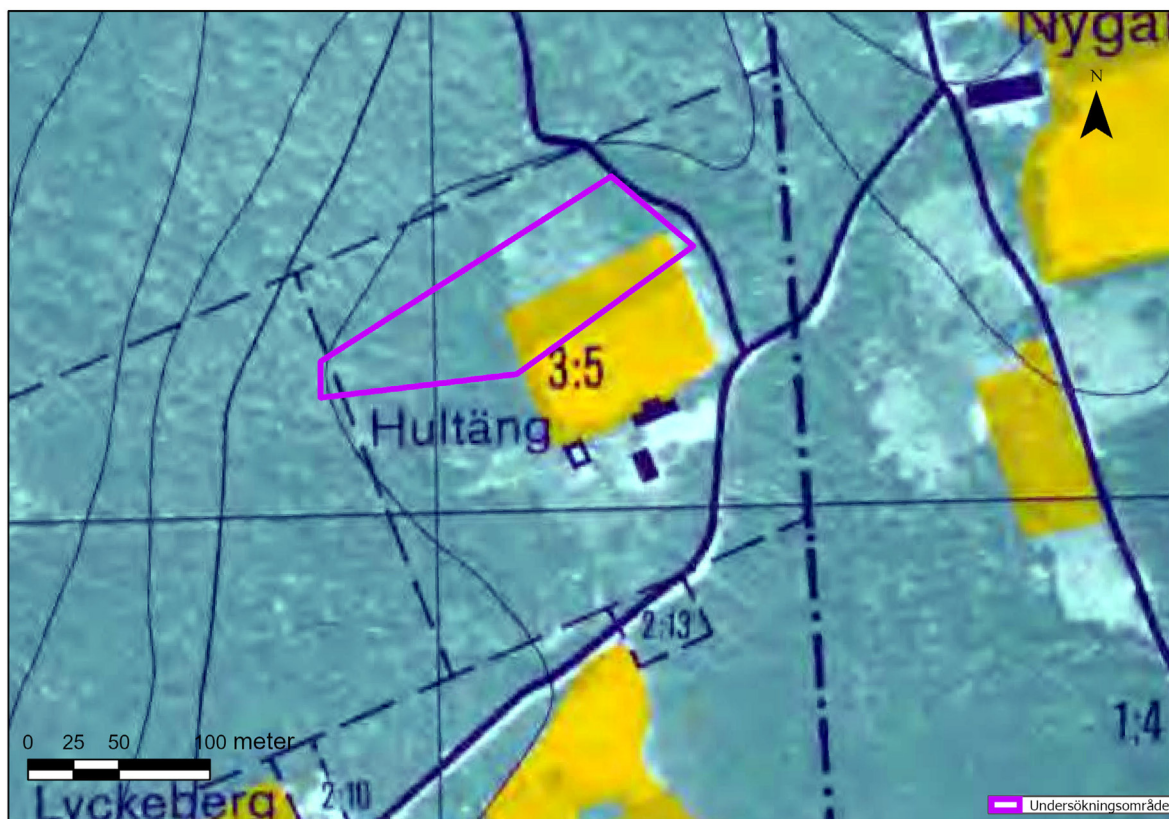
Två recenta metallfynd återfanns med metall-detektor, dessa togs inte tillvara.

Figur 4. Matjordslagret var tunt och saknades bitvis helt.

Figur 5. Ekonomiska kartan från 1950. Vid den här tiden var större delen av UO åker.

Figur 6. Ekonomiska kartan från 1980. Större delen av åkermarken har ersatts av skog.

Tolkning och åtgärdsförslag

Eftersom matjordslagret var tunt eller obefintligt bekräftade det markägarens uppgift om att matjorden avlägsnats i ett tidigare skede, sannolikt under 1970-talet. Jorden ska ha sålts för att användas till trädgårdar i Växjö. Har det tidigare funnits lämningar på platsen så har dess san-

nolikt schaktats bort redan vid avlägsnandet av matjorden och inga synliga spår fanns kvar vid schaktningsövervakningen.

I samband med den aktuella exploateringen föreslås inga ytterligare arkeologiska insatser.

Figur 7. Schaktet för vägen fram till huset. Foto från V.

Referenser

Rikets allmänna kartverkt (1950). Ekonomisk karta över Sverige. 4 E *Tingsryd 9 j Tofta* Stockholm 1952

Lantmäteriet (1980). Ekonomisk karta över Sverige. 4 E *Tingsryd 9 j Tofta* Lantmäteriet. Katrineholm 1980

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	431-521-2020
Kalmar läns museums dnr:	33-46-2021
Projektnummer KLM:	A2122
Uppdragsgivare:	Göran Jonasson
Landskap:	Småland
Kommun:	Växjö kommun
Socken:	Tegnaby socken
Fastighet:	Tofta 3:5
Fornlämningsnr:	L1954:7520
Ekonomisk karta:	4E9j Tofta SO
X koordinat:	629 406
Y koordinat:	498 732
Latitud:	56,799188
Longitud:	14,970222
M ö h:	200 m ö h
Fältarbetstid:	2021-06-03
Antal arbetsdagar:	1 dag
Maskintid:	5 timmar
Personal:	Cecilia Ring
Foto, Du-nummer:	Du 363
Fyndnummer:	Inga fynd
Analyser:	Inga analyser
Dokumentation:	All dokumentation förvaras på KLM.
Inmätning:	GPS. Koordinater och höjdangivelser i rikets koordinatsystem SWEREF 99 TM och RH2000.

Bilagor

Bilaga 1. Fotolista digitala bilder.....	19
--	----

Bilaga 1. Fotolista digitala bilder

Fotolista digitala bilder

Landskap: Småland

Socken: Tegnaby, Kronoberg

Fastighet: Tofta 3:5

Förundersökning 2021

DU 363

Nr	Motiv	Från	Datum
1	Översikt över platsen för huset innan schaktning	OSO	2021-06-03
2	Översikt över platsen för huset innan schaktning	V	2021-06-03
3	Översikt över platsen för infiltreringen	SV	2021-06-03
4	Översikt över vägen innan schaktning	NNO	2021-06-03
5	Översikt över vägen efter schaktning	SSV	2021-06-03
6	Berg i dagen direkt under torven.	NNO	2021-06-04

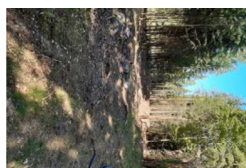
Du363_001

Du363_002

Du363_003

Du363_004

Du363_005

Du363_006

Adress Box 104,
S-392 21 Kalmar

Telefon 0480-45 13 00

E-post info@kalmarlansmuseum.se
Webb kalmarlansmuseum.se

